

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir.

TÜSEV
Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı
Third Sector Foundation of Türkiye

01

Dernek ve Vakıfları
İlgilendiren

Vergi

Düzenlemeleri

Politika Notu

Güçlü bir sivil toplum için mali kaynakların erişilebilir ve sürdürülebilir olmasının rolü son derece önemlidir. Tek başına olmasa da bu altyapının gelişmesini etkileyen temel faktörlerden biri, mali ve vergisel rejimin sivil topluma sağladığı hareket alanıdır. Ancak mevcut düzenlemelerin bugün sivil toplum kuruluşlarını (STK) ve bağışçıları teşvik edici bir yapıda olduğunu söylemek zordur.

Bu tespit, kamu idaresi tarafından da paylaşılmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarının mali kapasitelerinin güçlendirilmesi, kamunun güncel hedefleri arasındadır. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), STK'ların finansal kapasitelerinin güçlendirilmesine yönelik tedbirlerin yanı sıra idari ve mali alanda yapılacak düzenlemelere de açıkça yer vermektedir.¹ Yine, geçtiğimiz yıllarda Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (STİGM) tarafından yürütülen Yasal Çerçeve ve Kapasite Geliştirme Projesi I-II kapsamında, sivil toplumu ilgilendiren vergi düzenlemeleri, reform ihtiyacı tanımlanan alanlardan biri olarak ele alınmıştır. STİGM tarafından kamuoyunun görüşüne açılan mevzuat taslaklarında vergi mevzuatında değişiklik önerileri de yer bulmuştur.

Ancak, mevcut vergi rejimi, vergi idaresinin sivil toplumu desteklemeyi bir gereklilik olarak benimsemediğini göstermektedir. Bu durumun öncelikli sebeplerinden biri, sivil toplumun ürettiği sosyal faydanın ilk bakışta soyut ve ölçülemez kabul edilmesidir. Oysa yürüttüğümüz araştırmaya katılan sivil toplum kuruluşlarının hemen hepsi, kendilerine sağlanacak mali ve vergisel avantajların faaliyetlerinde yaratacağı artışı somut şekilde tarif edebilmektedir. Üstelik, ülkemizde özel sektör ve yatırımcılar, kendilerine tanınan teşviklerin üretkenlik ve kalkınma üzerindeki etkisine ilişkin istatistik eksikliğine rağmen, çok cömert vergi teşvikleriyle desteklenmeye devam etmektedir.

İkinci olarak, sivil topluma sağlanacak vergi avantajlarının kamu bütçesi üzerinde oluşturacağı yük nedeniyle vergi avantajlarına sıcak bakılmamaktadır. Ancak burada STK'ların ve gönüllülerin hiçbir zorunluluk olmaksızın ürettiği kamu yararı hesaba katılmamaktadır. Ayrıca dernek ve vakıfların mevcut vergi yüklerine ve muhtemel vergi kolaylıkları nedeniyle bütçe üzerinde oluşacak yüke ilişkin hesaplamalar yapılmasına imkân tanıyacak kamuya açık istatistiki bilgiler bulunmamaktadır. Bu durum, sivil toplumun mali alanda güçlü bir savunuculuk faaliyeti yürütmesini de zorlaştırmaktadır. Oysa, sivil toplum kuruluşlarının beyanname verdiği durumlarda veriler halihazırda vergi idaresine iletilmiş ve istatistiki amaçlarla kullanılabilir durumdadır. Benzer şekilde, bağışçılara sağlanan teşviklerin etkisinin ölçülmesi de mümkündür.

Son olarak, sivil topluma sağlanacak vergi avantajlarının kötüye kullanılacağı varsayılmaktadır. Farklı ülke örnekleri, şeffaflık ve hesapverebilirlik kriterleri ve mekanizmalarının açıkça düzenlendiği durumlarda bu riskin ortadan kaldırılabileceğini göstermektedir. Nitekim, Türkiye'de dernek ve vakıfların finansal hareketlerinin beyannameler ve bildirimler yoluyla sıkı bir şekilde takip edildiği bir altyapı mevcuttur. Kamu idaresinin denetimlerine ek olarak, iç kontrol mekanizmalarının gelişmesi ve bağımsız dış denetimin yaygınlaşması da bir kamu hedefi olarak güncelliğini korumaktadır.

Bu koşullar altında, sivil toplumu ilgilendiren vergisel altyapının iyileştirilmesi için temel adım, sivil toplumun ihtiyaç ve taleplerini odağına alan bir siyasi iradenin oluşmasıdır. Dönüştürücü gücü, ürettiği kamusal yarar ve demokratikleşme hedeflerine sunduğu katkı ile sivil toplumun kamu için önemli bir paydaş olarak kabul edildiği, veri temelli politikaların benimsendiği bütünlüklü bir yaklaşım, bu hedefe ulaşmayı mümkün kılabilir.

1 On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), para. 938, 938.6, https://onikinciplan.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/11/On-Ikinci-Kalkinma-Plani_2024-2028.pdf

Sivil Toplumun İhtiyaçlarını Göz Önünde Bulunduran Kalıcı Mali Rejim

Dernek ve vakıfların vergilendirilmesi çok uzun yıllardır ana kuralı tümüyle ya da belirli yönleriyle askıya alan, ayrıksı düzenlemelere göre yürütülmektedir. 5281 sayılı Kanun'la 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren elde edilen belli pasif gelirlere uygulanmak üzere Gelir Vergisi Kanunu'nda yaratılan geçici vergileme rejimi, statülü olan-olmayan dernek ve vakıflar arasında ayırım gözetmeden bir kısım menkul sermaye iratları ile değer artış kazançlarını vergilendirmektedir (GVK, geçici 67). Yine 4 Haziran 2008 tarih ve 5766 sayılı Kanun'la Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici madde gayrimenkul kira geliri, faiz geliri ve menkul kıymet alım satım kazançları sebebiyle dernek ve vakıfların iktisadi işletmelerine ilişkin geçici bir muafiyet öngörmüştür (KVK, geçici 2).

Halbuki sivil toplumun sürdürülebilirliğine katkı sağlayacak olan; süreklilik hedeflemeyen ve dolayısıyla sürdürülebilir bir rejim yaratma amacıyla tasarlanmayan geçici hükümler değil, sivil toplumu odağa alan kalıcı bir rejimin tesisidir. Bu sebeple, dernek ve vakıfların ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran kalıcı bir mali rejim kurulmalıdır.

Sivil Toplum Kuruluşlarına Yönelik Vergi Destekleri

Ülkemizde dernek ve vakıfların bağış, yardım, üyelik aidatı ve kamusal fonlar yoluyla elde ettiği gelirler, pek çok ülkede olduğu gibi gelir vergilemesinin dışında bırakılmıştır. Bu uygulama STK'lar için bir kamu desteği olmakla beraber, bu bağış ve yardımların amaca yönelik kullanılması esnasında ödenmesi gereken vergiler önemli bir yük oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan derinlemesine görüşmelerde, devletin vergisel desteği konusunda yaratılan algının gerçekte pek örtüşmediği ("var gibi görünüyor") dile getirilmiştir. Nicel anket çalışmasına göre ise her 10 kuruluştan 7'si mali sürdürülebilirliğin desteklenmesi için devletin sağladığı mevcut vergi avantajlarını yeterli bulmamaktadır. Yürüttüğümüz kapsamlı çalışmalar sonucunda STK'ların finansal yapılarına en fazla etki eden ve düzenleme yapıldığı takdirde STK'ların finansal sürdürülebilirliğine önemli katkılar sağlayacak vergi destekleri tespit edilmiştir.

STK'ların pasif gelirleri üzerindeki vergi yükü hafifletilmeli

Dernek ve vakıfların hem mevcut mal varlıkları üzerinden elde ettikleri pasif gelirleri (kâr payı, faiz, kira ve benzeri) vergilendirmeye tabidir. Oysa, Türkiye'den farklı olarak pek çok ülke sivil toplum kuruluşlarının pasif gelirlerini, diğer bir ifadeyle varlık yönetimi neticesinde elde ettiği gelirlerini hiç vergilendirmemekte veya kısmi şekilde vergilendirmektedir. Bazı ülkeler kamu yararına çalışan STK'ların pasif gelirlerini sadece belli bir miktarın üzerindeyse vergilendirmektedir. Bazı ülkelerde ise STK'lar hem pasif hem de aktif gelirlerini belirli bir süre içerisinde amacı doğrultusunda harcadığı takdirde vergilendirilmemektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının pasif gelirleri üzerinde önemli bir gelir vergisi yükü bulunmaktadır. Gelir Vergisi Kanunu, sorumlu sıfatıyla bazı kimselere dernek ve vakıflara yaptıkları bir kısım pasif gelir ödemeleri üzerinden vergi kesintisi (vergi tevkifatı ya da vergi stopajı olarak da adlandırılmaktadır) yapma zorunluluğu getirerek, dernek ve vakıflar için gelir vergisi yükü yaratmıştır.

Söz konusu yük, bu gelirlerin tamamı ya da bir kısmı vergi kesintisi kapsamında çıkarılarak, sivil toplum için vergi kesintisi oranları indirilerek ya da belli bir miktara kadar vergiden istisna edilerek hafifletilebilir. Nitekim derinlemesine görüşmelerde bir kamu temsilcisi sivil toplumun mali açıdan sürdürülebilirliğinin desteklenmesi için ne tür yeni vergi kolaylıkları sağlanabileceği sorulduğunda, stopaj yoluyla vergilendirilen pasif gelirleri işaret etmiştir. Gelir Vergisi Kanunu'nun 94/5 hükmünde gayrimenkul sermaye iratları üzerinden yapılacak vergi kesintisi oranları belirlenirken vakıflar (mazbut vakıflar hariç) ve derneklere ait gayrimenkullerin kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemelerine ayrı bir başlık açılmış olması, her ne kadar uygulamada ayrı bir oran belirlenmemiş olsa da sivil toplumu gözeten düzenlemelerin yapılabileceğine işaret etmektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının vergi kesintisi yapma yükümlülüğü hafifletilmeli

Dernek ve vakıflar belli ödemeleri yaparken, ödeme yaptıkları gelir ya da kurumlar vergisine mahsuben kanunda belirtilen oranlarda kesinti yapmakla yükümlü kılınmışlardır. Vergi kesintisi kural olarak ödeme yapılan kişilere bir vergi yükü oluştursa da pratikte bu vergi yükü STK'ların yapacakları ödemelere dahil edilmektedir. Saha araştırması, kira ödemeleri (gayrimenkul sermaye iradı), serbest meslek kazancı ve internet reklam hizmeti ödemeleri gibi kalemler üzerinden yapılan vergi kesintisinin sivil toplumun üzerinde kaldığı, ücret üzerindeki vergi kesintisinin ise işgücü maliyetini önemli ölçüde arttırdığını göstermektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının vergi kesintisi yapma yükümlülüğü hafifletilmelidir. Dernek ve vakıfların diğer vergi mükellefleri gibi yararlanabildikleri Avrupa Birliği hibeleriyle finanse edilen projelerdeki belli ödemelerde vergi kesintisi yapma yükümlülüğünü kaldıran düzenleme bu yükün hafifletilebileceğini ortaya koymaktadır. Anılan hibelerle finanse edilen, yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler üzerinden ve yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden, fon hesabından yapılan harcama tutarları ile sınırlı olmak üzere gelir ve kurumlar vergisi stopajı yapılmaz (GVK, geçici 84).

Yükümlülüğü hafifletmek için diğer bir yöntem, amatör sporun ve altyapı spor eğitim tesislerinin desteklenmesi amacıyla 2018 tarih ve 7103 sayılı Kanun'la 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'a getirilen ek 12'nci maddede yer aldığı gibi stopaj iadesi olabilir. İlgili hükme göre, spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından yapılan sporcu ücret ödemelerinden kesilerek devlete beyan edilen ve ödenen gelir vergisi tutarları, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından belli harcamalarda kullanılmak üzere ilgili spor kulübü veya spor anonim şirketlerinin Türkiye'de kurulu bankalarda açtıkları özel hesaplara iade edilmektedir.

Ücretlerde vergi kesintisi ve sosyal güvenlik primlerinden doğan işgücü maliyeti azaltılmalı

Ücret stopajı artan oranlı tarifeye göre yapıldığı için gelir vergisi dilimlerinin enflasyon karşısında güncellenmemesi sonucunda, ücretliler hızlıca yüksek oranlarda vergi kesintisiyle muhatap kalmakta ve böylece dolaylı olarak dernek ve vakıfların işgücü maliyetleri artmaktadır.

STK çalışanlarının sosyal güvenlik primlerinden doğan maliyetlerin azaltılmasına yönelik düzenlemeler, sivil toplumda istihdam artışını destekleyerek, STK'ların idari ve kurumsal

kapasitesinin güçlenmesi hedefine de katkı sağlayabilir. İşgücü maliyetini azaltacak bir vergisel düzenleme, teknoloji geliştirme bölgelerinde araştırma geliştirme personeli ücretlerine sağlanan gelir vergisi ve damga vergisi teşvikine benzer şekilde tamamen vergi yükünden arındırma şeklinde olabileceği gibi (Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, geçici 2), sporcu (%5, 10, 20) ya da jokey, jokey yamakları ve antrenörlerinin (%20) aldıkları ücretlerin düşük ve sabit orandan vergilendirilmesi şeklinde de olabilir (sırasıyla, GVK, geçici 72 ve 68).

Sivil toplum kuruluşlarının katma değer vergisi yükü hafifletilmeli

Katma değer vergisi, vergi mükelleflerinin mal ve hizmet teslimi yaparken hesapladıkları katma değer vergisinden, kendilerine mal ve hizmet teslimi yapılırken ya da ithal ettikleri mal ve hizmetler dolayısıyla ödedikleri katma değer vergisini düşebildikleri bir indirim mekanizması üzerine inşa edilmiştir. Ancak dernek ve vakıfların iktisadi işletmelerinin haricinde bir katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmadığından indirim mekanizmasından yararlanması mümkün değildir. Dolayısıyla, nihai tüketici olarak muamele görmekte ve %20'ye kadar taşıdıkları (Temmuz 2023 öncesi %18'e kadar) katma değer vergisi üzerlerinde önemli bir yüke dönüşmektedir.

Sivil toplumun yüklendiği katma değer vergisi yükünün hafifletilmesi için çeşitli mekanizmalar kullanılabilir. Danimarka ve İrlanda'da uygulamaya konulan iade mekanizması ya da İngiltere'de uygulanan indirimli katma değer vergisi bu mekanizmalar arasındadır. Ayrıca vergi sistemimizde mevcut, dernek ve vakıfların diğer vergi mükellefleri gibi yararlanabildikleri Avrupa Birliği hibeleri ve sosyal hizmet tesisi bağışında katma değer vergisi muafiyeti uygulamaları bir proje kapsamında bu yükün hafifletilebileceğini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarının, belirli kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, siyasi partilere, sendikalara, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıklarına, tarımsal amaçlı kooperatiflere ve statülü dernek ve vakıflara bağışlayacakları mal ve hizmetleri yurt içinden alımı katma değer vergisinden istisnadır. (KDVK, 17/2-c). Benzer biçimde, ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'de faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşlara bağlı program, fon, temsilcilik ve özel ihtisas kuruluşlarının resmî kullanımları için satın alacağı mal ve hizmetlerin yanı sıra bunların sosyal ve ekonomik yardım amacıyla bedelsiz olarak yapacakları mal teslimi ve hizmet ifaları, bedelsiz teslim edeceği malları ve hizmetleri alımları katma değer vergisinden istisnadır (KDVK, geçici 26). Anılan yabancı ülke ve kuruluşlara tanınan vergi kolaylıklarına benzer şekilde dernek ve vakıfların mal ve hizmet alımlarının katma değer vergisinden istisna tutulması düşünülebilir.

Sivil toplum kuruluşlarının yurt dışından elektronik ortamda aldıkları hizmetlere ilişkin katma değer vergisi sorumluluğu kaldırılmalı

STK'ların yurtdışında yerleşik kişi veya kuruluşlardan Türkiye'deki faaliyetleri ile ilgili aldıkları hizmetler nedeniyle 2 no.lu katma değer vergisi (KDVK2) sorumluluğu doğmaktadır. Özellikle elektronik ve internet tabanlı araçların sağlayıcılarının büyük oranda yurtdışında yerleşik olmaları nedeniyle STK'lar satın aldıkları mal ve hizmetler için ciddi oranda vergi yüküyle karşı karşıya kalmaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun vergi sorumluluğuna ilişkin 9'uncu maddesine 28 Kasım 2017 tarih ve 7061 sayılı Kanun'la "Türkiye'de ikametgahı, işyeri kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisi, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenir" hükmü eklenmiştir. Böylece gerçek kişiler elektronik ortamda aldıkları hizmetlere ilişkin katma değer vergisi sorumluluğundan kurtulmuştur. Bu hükmün kapsamı genişletilerek dernek ve vakıfların elektronik ortamda aldıkları hizmetlere ilişkin katma değer vergisi sorumluluğu kaldırılabilir.

Damga vergisi yükü hafifletilmeli

Dernek ve vakıflar düzenledikleri kağıtlar sebebiyle damga vergisine tabidir. Statülü dernekler her türlü işlemlerinde düzenlenen kağıtlar bakımından damga vergisinden muaf tutulmuşken, statülü vakıflar sadece kuruluş işlemlerinde düzenlenen kağıtlar bakımından damga vergisinden muaf tutulmuştur. Statüsüz dernek ve vakıflar ise sadece yerleşim yeri olarak kullanılmak üzere kiralanen ve iktisadi işletmelere dahil olmayan taşınmazlara ilişkin kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar bakımından damga vergisi kolaylığından faydalandırılmıştır. Bu kolaylıklar genişletilebilir.

Bağışçılara Yönelik Vergi Destekleri

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bağışlarda yararlandıkları vergi indiriminin oranı artırılmalı

Gerçek ve tüzel kişiler için vergi teşvikleri yalnızca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu yaran statüsü bulunan derneklere yapılan bağış ve yardımlarda geçerlidir. Bağış ve yardımlar nakdi veya ayni olabilir. Tüzel kişiler ve gelir vergisi beyannameyi veren gerçek kişiler bu statülere sahip STK'lara yıl içinde yaptıkları bağış ve yardımları beyanname üzerinde göstermek şartıyla indirebilirler. İndirilebilecek tutar, bağış ve yardımların amaçları ile bağış ve yardım yapılan kuruluşa bağlı olarak, o yıl gelirinin %5'i (kalkınmada öncelikli bölgeler için %10'u) ile sınırlı olabilir veya tamamı gider olarak vergi matrahından indirilebilir.

Bu oranın yükseltilmesi gerektiği konusunda sivil toplum kuruluşları arasında bir görüş birliği mevcuttur. Uluslararası uygulamalar da bu görüşü destekler niteliktedir. Ayrıca bu teşvikin tüm vakıf ve derneklere tanınması Türkiye'de bağışçılık kültürünün teşvik edilmesi ve sivil toplum kuruluşlarının daha eşit koşullarda çalışabilmesi ve sürdürülebilirliğinin desteklenmesine önemli katkıda bulunacaktır. Bu takdirde, sivil toplum kuruluşlarının statülü olma, faaliyet alanı, amacı gibi farklı özellikleri göz önünde bulundurularak söz konusu bağışların kademeli olarak artan oranlarda matrahtan indirilmesi de bir yöntem olarak benimsenebilir.

Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelinin tamamı ile statülü dernek ve vakıflara kültür ve turizm amaçlı harcamalar kapsamındaki bağış ve yardımların tamamı indirilebilmektedir. Ayrıca üniversite faaliyetlerini desteklemek üzere, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince üniversite kuran vakıflara yapılan bağışların tamamının matrahtan indirilebilmesine imkân tanınmıştır. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu kazanç ve iradını sivil topluma aktarması halinde en azından tabi olduğu vergi oranında teşvikten yararlanmasının sağlanması düşünülebilir.

Diğer yandan, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu, çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, ibadethaneler, gençlik merkezleri ve gençlik ve izcilik kampları gibi tesisleri inşası ve faaliyetlerinin devamı için kamu kurum ve kuruluşlarına yaptığı bağış ve yardımların %100'ü indirilebilirken, aynı tesisler için dernek ve vakıflara yapılan bağışların sadece o yıla ait kazançlarının %5'ine kadar olan kısmı indirilebilmektedir. Bu oranların sivil toplum aleyhine yarattığı eşitsizlik giderilmelidir.

İlgili yılda indirilemeyen bağış ve yardımlar izleyen yıllara nakledilebilmeli

Gerçek ve tüzel kişilerin zarar beyan etmesi halinde bağışların vergi matrahından indirimi söz konusu değildir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararları sonraki yılların beyannamelerinde indirim konusu yapabilmektedir. Benzer bir düzenleme, ilgili yılda indirilemeyen bağış ve yardımlar için de getirilebilir.

Beyanname vermeyen ücretliler bağış ve yardımları vergi matrahlarından indirebilmeli

Gelir Vergisi beyanname vermeyen gerçek kişilerin ve özellikle ücretli olarak çalışanların bağışlarını vergi matrahlarından düşebilmelerine olanak sağlayan bir düzenleme yoktur. Oysa Türkiye'deki bireylerin çoğunun az ve düzensiz bağış yaptıklarına ilişkin bilimsel veriler, ücretlilerin bu vergi avantajından yararlanmasının STK'ların bağış toplaması ve bağışları düzenli hale getirmesi için önemli bir destek ve dolayısıyla mali sürdürülebilirliklerine katkı sağlayacağını ortaya koymaktadır.

GVK'nun 63'üncü maddesi işveren tarafından ücretin gerçek safi değeri hesaplanırken belli indirimlerin yapılmasına imkân tanımaktadır. Emekli aidatı ve sosyal sigorta primleri, sosyal güvenlik destekleme primi, işsizlik sigortası primi, hayat/şahıs sigorta primleri, yasal kesintiler ve işçi ve memur sendikalarına ödenen aidatlarda olduğu gibi sivil toplum kuruluşlarına ödenen bağış ve yardımların ücret bordrosunda gösterilerek gelirden indirimi bu hükme eklenerek sağlanabilir. İndirim konusu bu harcamanın Türkiye'de yapılması, dernek ve vakıflardan alınacak belgelerle ya da dekontla tevsik edilmesi ve bu belgelerin işverene verilmesi şart kılınabilir. Ayrıca hayat ve şahıs sigortalarında "(i) ndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendiği ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz" şeklinde bir sınırlama mevcuttur. İndirim konusu yapılacak bağış ve yardım toplamına ilişkin paralel bir sınırlama getirilebilir.

Sivil topluma bağışta bulunmak üzere protokole taraf olan gerçek kişi ve kurumların damga vergisi yükleri hafifletilmeli

Bağışlarda yapılan protokollerde doğan damga vergisi yükü pratikte STK tarafından karşılanabileceği gibi ya taraflar arasında bölüşülmekte ya da bağışçı tarafından üstlenilebilmektedir. Özellikle büyük miktartlı bağışlar söz konusu olduğunda damga vergisi bağışçılar açısından caydırıcı bir yük olarak görülebilmektedir. Bu yükün hafifletilmesi bağışçılık kültürünün desteklenmesi anlamına gelecektir.

Genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisna tutulmuştur (bk. Damga Vergisi Kanunu, 2 Sayılı Tablo/IV-55). Benzer bir kolaylık, STK'lara yapılan bağışlar söz konusu olduğunda da sağlanabilir.

Bu yayın Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İçeriği yalnızca TÜSEV'in sorumluluğundadır ve Avrupa Birliđinin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.